

Dosarul nr. 2ra-1733/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. G. Manoli)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secrieru, I. Țurcan, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Nicolae Daniliuc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a plângerii înaintate în cadrul procesului penal, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Nicolae Daniliuc și a fost menținută hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 22 aprilie 2019, Daniliuc Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul Justiției cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a plângerii înaintate în cadrul procesului penal, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că la 14 noiembrie 2018, a depus o plângere la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, împotriva unei ordonanțe de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și clasarea procesului penal, care a fost examinată la data de 17 aprilie 2019, adică peste termenul legal, indicat în art. 313 alin. (4) din Codul de procedură penală.

Astfel, consideră că instanța de fond a încălcat în mod flagrant termenul legal de examinare a plângerii, fiind încălcat dreptul la judecare în termen legal a plângerii din 14 noiembrie 2018, care urma a fi examinată în termen de 10 zile.

A invocat că instanța de judecată, încălcând termenul de 10 zile, a încălcat în mod automat dreptul petiționarului la examinarea plângerii în termenul prevăzut de lege, respectiv, a pretins că i-au fost cauzate daune morale pentru faptul că o instanță

națională, care este obligată să respecte drepturile oricărei persoane, a încălcat flagrant dreptul la judecare în termen legal a plângerii.

În opinia reclamantului, acțiunile comise de prima instanță sunt ilegale, deoarece a examinat plângerea depusă la data de 14 noiembrie 2018, cu încălcarea termenului de 10 zile, iar, această încălcare cade sub incidența Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011.

Nicolae Daniliuc a solicitat constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a plângerii din 14 noiembrie 2018, încasarea din bugetul de stat în beneficiul său suma de 465 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 6000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Nicolae Daniliuc a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 16 noiembrie 2020, Nicolae Daniliuc a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 20 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Nicolae Daniliuc și a fost menținută hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, nu este suficientă invocarea de către persoană a simplului motiv de încălcare de către instanță a termenului indicat de lege pentru examinarea unei plângeri în baza art. 313 din Codul de procedură penală, în acest sens urmând a fi reținute toate circumstanțele cauzei și, nu în ultimul rând, conduita părților și modalitatea de acționare a persoanei interesate în proces, deoarece repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

În acest sens, instanțele de judecată au indicat că Daniliuc Nicolae nu a obiectat și nu s-a opus, în cadrul examinării plângerii sale de către judecător, amânărilor și întreruperilor ședinței de judecată, din contra, acesta a considerat imposibilă examinarea plângerii în lipsa procurorului citat legal și a părților interesate. Respectiv, modul și perioada de examinare a plângerii, nu a depășit limita rezonabilă, instanța de fond acționând în conformitate cu prevederile legale, amânările ședințelor având loc la solicitările lui Daniliuc Nicolae pentru a fi prezent procurorul și părțile interesate.

La data de 20 septembrie 2021 Nicolae Daniliuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, la 20 octombrie 2021 fiind depus recurs suplimentar, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, Nicolae Daniliuc a reiterat circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, invocând că instanța de apel a interpretat eronat și a aplicat greșit art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 20 mai 2021.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a recurentului la data de 17 septembrie 2021 (f.d. 198).

Astfel, recursul declarat la 20 septembrie 2021, este în termen.

La data de 15 octombrie 2021 și 25 octombrie 2021, copiile recursului și a recursului suplimentar a fost expediată în adresa Ministerului Justiției (f.d. 126-127), cu înștiințarea despre depunerea referinței, însă, intimatul nu și-a valorificat dreptul respectiv.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nicolae Daniliuc nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Nicolae Daniliuc asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Nicolae Daniliuc ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Nicolae Daniliuc se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic